

Білоцерківський національний аграрний університет

Соціально-гуманітарний факультет

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

Всеукраїнського круглого столу на тему:

**«ОКРЕМІ АСПЕКТИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ
ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ»**

05 листопада 2024 року

(електронне видання)

м. Біла Церква - 2024

ЗМІСТ

Ковальчук І.В. РОЛЬ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ У ЗАПОБІГАННІ КОРУПЦІЙНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД.....	5
Сімакова С.І. КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ. ПРИВАТНИЙ ІНТЕРЕС, ТА МЕТОДИ ЇХ ПОДОЛАННЯ	7
Бровко Н.І. ГАРАНТІЇ ПРАВА ВЛАСНОСТІ НА ЗЕМЛЮ В УКРАЇНІ ЯК УМОВА ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЙНИМ ПРОЯВАМ.....	9
Андрущенко М.К. ПОНЯТТЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА УЧАСТЬ ГРОМАДЯН У ЗАПОБІГАННІ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ.....	12
Малишко І.В. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ПОДОЛАННЯ КОРУПЦІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ	14
Аргат Я.П. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА РОЗКРАДАННЯ КОШТІВ ФІНАНСОВИМИ УСТАНОВАМИ	17
Тимощук О.Г. НОТАРІАЛЬНА ТАЄМНИЦЯ, ЯК МЕХАНІЗМ ЗАХИСТУ ВІД КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ	19
Звонарьов О.Ю. ПИТАННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА КОРУПЦІЙНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	22
Клочко В.М. ДЕМОКРАТИЧНІ ТА АВТОРИТАРНІ ШЛЯХИ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ	24
Самойлович А.А. ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ.....	26
Терещук М.М. ВПЛИВ МІЖНАРОДНИХ АНТИКОРУПЦІЙНИХ СТАНДАРТІВ НА КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВУ ПОЛІТИКУ УКРАЇНИ	29
Макарчук В.В. МІЖНАРОДНІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ	32
Обіюх Н.М. ПРАВОВІ ПИТАННЯ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В ЕКОЛОГІЧНІЙ СФЕРІ.....	34

Можна зробити висновок, що конфлікти інтересів та корисливі інтереси є нагальними проблемами сучасного суспільства, які можуть підірвати довіру та порушити правосуддя. Однак за допомогою системи правил, норм, механізмів і залучення громадян, професіоналів та органів державної влади ці конфлікти можна подолати, щоб досягти більш справедливого та етичного суспільства, в якому загальне благо має першочергове значення. Розуміння цих питань має важливе значення для того, щоб спрямувати суспільство в правильному напрямку і забезпечити добробут усіх його членів.

Список використаних джерел

1. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014. Відомості Верховної Ради. 2014. № 49. Ст. 2056.
2. Волянський П. Б. Шляхи запобігання конфлікту інтересів на державній службі. Державне управління: удосконалення та розвиток : електронне наукове фахове видання. 2014. № 6. Режим доступу: URL <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=726>.
3. Гудков Д.В. Конфлікт інтересів та шляхи його врегулювання в національному законодавстві. Право і суспільство. 2014. № 1-2. С. 120–124. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2014_1.2_31.

УДК 340.12.

Бровко Н.І., д.ю.н., професор,
*Білоцерківський національний аграрний університет,
м. Біла Церква, Україна*

ГАРАНТІЇ ПРАВА ВЛАСНОСТІ НА ЗЕМЛЮ В УКРАЇНІ ЯК УМОВА ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЙНИМ ПРОЯВАМ

У тезах конференції досліджено питання, що стосуються реалізації права власності на землю, та захист цього права та на законодавчому рівні. Розглянуто корупційні прояви, які виникають у зв'язку з набуттям права власності на земельні ділянки.

Ключові слова: корупція; земельна ділянка; власність; зловживання владою; правопорушення.

Особливості розвитку сучасного суспільства, зміни у ньому вимагають вивчення нових підходів щодо реалізації права власності та його захист та на законодавчому рівні. Земля завжди була предметом корупційних оборудок та злочинних схем.

Сучасна земельна реформа, що проводиться в Україні, зумовила суттєві зміни в існуючих земельних відносинах, що вимагає досконалого правового регулювання з метою недопущення корупції у цій сфері. Мова йде про врегулювання права на землю, удосконалення земельних відносин, надання земельних ділянок у користування й передачу їх у власність різним суб'єктам. Особливої актуальності набувають питання захисту громадянами права на землю. Так як єдиного підходу до впорядкування цих відносин поки що не склалося, виникають проблемні питання, що потребують розв'язання та належного правового регулювання.

Наразі питання зміни законодавства є нагальним, проте іншими важливими питаннями є зміна свідомості, розуміння громадянам власної життєвої позиції, усвідомлення себе як власників землі. Тому розуміти змісту права власності та його меж, вироблення терпимості до будь-якого порушення права власності, недопущення корупції як явища у суспільстві та необхідність її захисту є тими питаннями які потребують закріплення у чинному законодавстві [1].

Запорукою чіткого функціонування системи захисту права власності на землю в Україні є комплексність землеохоронних заходів. Виходячи з цього, нормативне регулювання охорони земель різних категорій має бути визначено у одному нормативному акті на рівні закону. Тоді як наразі ці питання розпорошені по різних галузях права, містяться у різних, в тому числі й підзаконних актах.

Захист прав на приватну власність, право нею розпоряджатися, є вагомим для правової держави. Мораторій на продаж землі вважається порушенням конституційних прав людини. Тому земельна реформа, реалізація якої здійснюється й нині, є позитивним кроком для євроінтеграції України, яка вже робить впевнені кроки для розвитку аграрної сфери, про що свідчить зняття мораторію на продаж земель.

У 2021 році з-під мораторію на продаж сільськогосподарських угідь було виведено понад 20 млн га та надано право на купівлю їх фізичним особам (не більш як 100 га). У період збройної агресії та військових дій, з січня 2024 р. в Україні розпочався другий етап земельної реформи, який передбачав можливість придбання ділянки від 100 га до 10 тис. га. [2]. Наразі право купувати угіддя мають й юридичні особи. Водночас, важливим є те, що купівлю земель можуть здійснювати лише громадяни України. Запроваджено електронні аукціон, які мають на меті унеможливити здійснення впливу на процес придбання землі та недопущення корупції у цій сфері. Наступним етапом заплановано відкриття ринку для іноземних фізичних та юридичних осіб, але таке рішення має бути підтримано громадянами на всеукраїнському референдумі, проведення якого наразі неможливе [3,с.39]. Такий крок є гарантією неможливості прийняття рішення без участі громади та покликаний не допустити корупційні зловживання.

Таким чином, українське законодавство вдосконалюється, зокрема позитивним моментом є наявність у Земельному кодексі системи гарантій права власності на землю, до яких законодавець відніс гарантії захисту прав на землю;

гарантії пов'язані з відшкодуванням збитків власникам землі та землекористувачам; гарантії пов'язані з вирішенням земельних спорів. Однак, ці гарантії потребують подальшого вдосконалення й розвитку у підзаконних нормативно-правових актах [4, с.66].

У національному законодавстві також передбачено умови, за яких здійснюється захист прав громадян та юридичних осіб на земельні ділянки, зокрема шляхом визнання прав; визнання угоди недійсною; відновлення стану земельної ділянки, який існував до порушення прав; визнання недійсними рішень органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування; відшкодування заподіяних збитків та застосування інших, передбачених законом, способів [1]. Усі ці питання громадяни мають право реалізовувати шляхом звернення до відповідних інстанцій, зокрема найпоширенішою формою захисту права на землю є судовий захист, що також є гарантією недопущення корупції. Проте у цьому питанні є також багато проблем і судових захист не завжди гарантує особі відновлення її порушеного права.

У розвинутих європейських країнах земельна реформа запроваджена досить давно та не була пов'язана із забезпеченням землевласників повним спектром прав на володіння власним майном. Основною проблемою було створення збалансованого ринку земель, залучення прямих інвестицій в агросектор, мотивація фермерів на зайняття підприємництвом та вироблення ними якісної, екологічної продукції. Досвід країн-членів ЄС корисний для України.

Таким чином, незважаючи на позитивні процеси у сфері розвитку, закріплення права власності, гарантій права власності є проблемні питання, які вимагають вирішення. Боротьба з корупцією у земельній сфері потребує уваги з метою недопущення незаконним заволодінням землею.

Список використаних джерел

1. Бондар О.Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06. К.2005.
2. Вівчаренко О.А. Гарантії права власності на землю в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06. К.2005.
3. Караханян К.М., Олькіна О.В. Конституційні засади набуття та реалізації права власності на окремі групи земель в Україні: правові колізії та шляхи їх подолання. Проблеми законності. 2019. Вип. 147. С. 39-40.
4. Бровко Н. І. Сімакова С.І. Конституційні гарантії права власності на землю. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. №1. С. 65-67